

		Fagspesifikke prosedyrer		Informasjon	
Diabetes behandlingslinje - Generell -Hva skolen/barnehagen bør vite om diabetes, Barne- og ungdomsavdelingen SSHF.				Side 1 av 2	
Dokument ID: 1.4.3.4.1-15		Godkjent dato: 15.09.2022	Gyldig til: 15.09.2025	Revisjon: 2.01	

Fagspesifikke prosedyrer/Barn og unge/Endokrinologi med diabetes/DIA - Behandlingslinje Nyoppdaget diabetes

Diabetes er den vanligste kroniske stoffskiftesykdommen i Norge. Denne sykdommen skyldes ødeleggelse av de insulinproduserende cellene i bukspyttkjertelen. Behandlingen for diabetes type 1 er derfor livslang tilførsel av insulin via huden i form av insulinpenn eller insulinpumpe.

Et barn med diabetes pålegges et stort ansvar gjennom dagen med regelmessig blodsuktermålinger og tilstrekkelig insulintilførsel. Behovet for hjelp må vurderes individuelt. Det er viktig at skolen/barnehagen har noe kunnskap om sykdommen slik at personalet kan hjelpe barnet når det trengs.

FYSISK AKTIVITET

For barn med diabetes type 1 anbefales fysisk aktivitet på lik linje med andre barn. Sykdommen krever god planlegging med ekstra mat ved aktiviteter som gym, bading og turer. Dette fordi fysisk aktivitet senker blodsukkeret. I forbindelse med aktivitet må det derfor utføres ekstra blodsuktermålinger og være tilgjengelige raske karbohydrater for å oppheve en føling-

En må også være oppmerksom på at blodsukkeret kan fortsette å synke i mange timer etter avsluttet aktivitet

OBS!! Spenning og stress kan også påvirke blodsukkeret.

MAT

Anbefalt kost til barn med diabetes er de samme kostholdsradene som gjelder for allmennheten og som defineres av Nasjonalt råd for ernæring. Det vil si en variert og sammensatt kost med mye fiber og grønnsaker, begrenset mengde mettet fett og salt og sukker.

SYMPTOMER PÅ FØLING (lavt blodsukker)

Noen ganger kan blodsukkeret bli for lavt. Symptomer på føling kan være:

- sultfølelse
- svetting
- skjelving
- blekhet
- uro/irritabilitet
- sinne
- sløvheter
- konsentrasjonsvansker
- nedsatt bevissthet

Lavt blodsukker forebygges med at barnet spiser regelmessig gjennom dagen og ekstra mat ved behov (f.eks før fysisk aktivitet). En føling som oppstår på skolen/ barnehagen **må behandles** der og da.

Lavt blodsukker oppstår ofte i timen før matpause, etter fysisk aktivitet eller på slutten av dagen.

BEHANDLING VED FØLING

Ved føling må barnet innta raske karbohydrater f.eks sukkerholdig drikke, druesukkertabletter (se eget skjema) for å oppheve det lave blodsukkeret raskt. **Det er derfor meget viktig å ha raske karbohydrater tilgjengelig.** Hva som passer best for det enkelte barnet bør avtales med foreldrene.

Dersom en føling behandles gir den seg som regel etter 5-15 minutter. I denne perioden skal barnet ha tilsyn. I etterkant av en føling er det ikke uvanlig å ha nedsatt konsentrasjonsevne.

Skolen/barnehagen og foreldrene bør varsle hverandre dersom barnet har hatt føling.

Barnet MÅ ikke sendes hjem alene hvis barnet har føling eller nettopp har hatt føling. Dette pga fare for ny føling.

Utarbeidet av: Prosjektgruppe ved Unni Mette Köpp	Fagansvarlig: Jorunn Ulriksen	Godkjent av: Per Engstrand	
---	---	--------------------------------------	--

		Diabetes behandlingslinje - Generell -Hva skolen/barnehagen bør vite om diabetes, Barne- og ungdomsavdelingen SSHF.			Side: 2 Av: 2
Dokument-id: I.4.3.4.1-15	Utarbeidet av: Prosjektgruppe ved Unni Mette Köpp	Fagansvarlig: Jorunn Ulriksen	Godkjent dato: 15.09.2022	Godkjent av: Per Engstrand	Revisjon: 2.01

Fagspesifikke prosedyrer/Barn og unge/Endokrinologi med diabetes/DIA - Behandlingslinje Nyoppdaget diabetes

Dersom blodsukkeret blir så lavt at bevisstløshet/kramper opptrer bør skolen/barnehagen ringe etter ambulanse (113) og varsle foreldrene. Etter barnet er lagt i stabilt sideleie må det ha raske karbohydrater i form av Glucogel/honning på gommene (munnen). OBS! Man må ikke helle drikke i en bevisstløs person.

En føling som ikke oppdages kan få alvorlige følger og det bør derfor være ekstra tilsyn med barnet spesielt under bading.

EKSAMEN

Elever med diabetes har en lovpålagt rett til utvidet tid ved eksamen.

ANNET

Diabetes medfører oppfølging på sykehuset flere ganger i året noe som vil medføre noe fravær. Vi ber om at skolen/barnehagen viser forståelse for dette.

Det er viktig å presisere at alt *utstyr som brukes i forbindelse med behandlingen er personlig*, og dermed kun skal brukes av barnet som har diabetes.

Å ha diabetes medfører å tilstrebe balanse mellom blodsukkernivå, insulin, aktivitet og mat gjennom døgnet.

Sist men ikke minst: **Barn med diabetes er først og fremst barn, og det må legges til rette slik at de kan delta i alle aktiviteter på lik linje med andre barn.**

Legger ved skjemaet ” [Tiltak ved føling](#) ” og anbefaler Diabetesforbundet for mer informasjon (se link under).

Kryssreferanser

[1.4.3.4.1-12](#)

[Diabetes behandlingslinje - Tiltak ved føling, Barne- og ungdomsavdelingen.](#)

Eksterne referanser